

Rapport

Datum: 23 juni 2006

Rapportnummer: 2006/223

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat twee met naam genoemde politieambtenaren van het district Kerkrade van het regionale politiekorps Limburg Zuid hem op een negatieve manier hebben benaderd tijdens de gesprekken die hij op 11, 18 maart en 16 april 2003 met hen had.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker heeft over zijn omgang met zijn verstandelijk gehandicapte broer Z al jarenlang problemen met zijn broer Y, die als curator optreedt voor Z. Het gerechtshof heeft in 1998 een omgangsregeling vastgesteld. Over de interpretatie daarvan is er een geschil ontstaan tussen verzoeker en Y. Verder heeft Y in 2002 een fax gestuurd naar de instelling waar Z op dat moment verbleef, waarin hij de voorwaarden had vermeld zoals het hof die had gesteld bij de omgangsregeling. Y had daar met pen een extra voorwaarde aan toegevoegd.
2. Op 1 december 2002 heeft verzoeker in verband met de onenigheid over Z bij de politie te Sittard aangifte tegen Y gedaan van smaad of laster. Op 11 maart 2003 had verzoeker een gesprek met de politieambtenaren D. en S. te Kerkrade over een eventuele aangifte tegen Y van valsheid in geschrifte. Hierover hebben op 18 maart en 16 april 2003 vervolggesprekken plaatsgevonden, welke gesprekken niet hebben geleid tot een aangifte, omdat D. en S. van mening waren dat er geen sprake was van valsheid in geschrifte, maar wellicht wel van smaad of laster. Omdat verzoeker daarvan op 1 december 2002 echter al aangifte had gedaan te Sittard, stelden D. en S. zich op het standpunt dat ze die aangifte niet voor een tweede keer hoefden op te nemen.
3. Verzoeker heeft zich in zijn brief van 8 december 2003 bij de politie beklaagd over het niet willen opnemen van zijn aangifte door D. en S., alsmede over de negatieve wijze waarop hij tijdens die gesprekken door hen was bejegend. Verzoeker klaagde erover dat D. en S. tijdens die gesprekken hun eigen mening op de voorgrond hadden gesteld; beloftes hadden gedaan die ze niet waren nagekomen; voortdurend discussie hadden uitgelokt; hadden geïnsinueerd dat het door hem aangedragen bewijsmateriaal onrechtmatig verkregen zou zijn; de gesprekken niet hadden geregistreerd zoals hem was beloofd; hem een onjuiste voorstelling van zaken hadden gegeven; hadden verteld dat Y strafbare feiten had gepleegd; zijn vertrouwen in de politie hadden beschadigd; hem onheus hadden bejegend door hem met wapperende handen net als een vliegtuigloods te benaderen en het doel van verzoekers aangifte hadden geformuleerd als het uitdraaien van een poot uit Y.

4. De Commissie voor Politieklachten van het regionale politiekorps Limburg Zuid adviseerde de korpsbeheerder op 10 augustus 2004 om de klacht over het niet-opnemen van aangifte door D. en S. gegrond te verklaren, omdat de aangifte van 1 december 2002 betrekking had op smaad en laster en niet op valsheid in geschrifte. Voorts adviseerde de klachtencommissie de klacht over de negatieve houding van D. en S. ongegrond te verklaren omdat uit de bandopnames van de gesprekken, de door verzoeker gemaakte schriftelijke uitwerking daarvan en de gesprekken met de ambtenaren D. en S. was gebleken dat de gevoerde gesprekken zakelijk en soms wat ongeduldig waren geweest. Maar uit de bandopnames was de klachtencommissie ook gebleken dat D. en S. veel tijd en energie hadden gestoken in de contacten met verzoeker en dat zij zich voor hem hadden opengesteld, waardoor de commissie uiteindelijk van mening was dat niet was gebleken van een apert onheuse bejegening van verzoeker. De korpsbeheerder heeft het advies opgevolgd bij de afhandeling van de klacht op 20 augustus 2004.

5. Op 11 februari 2005 berichtte verzoeker de Nationale ombudsman dat hij het niet eens was met de reactie van de korpsbeheerder, waarbij hij de Nationale ombudsman in het bezit stelde van kopieën van geluidsopnamen van de gesprekken en van de door hem gemaakte schriftelijke uitwerking daarvan.

6. De Nationale ombudsman liet verzoeker weten geen onderzoek in te stellen naar zijn klacht over het niet opnemen van aangifte, nu die klacht gegrond was verklaard.

I. Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politieambtenaren D. en S. hem op een negatieve manier hebben benaderd tijdens de gesprekken van 11, 18 maart en 16 april 2003.

Mutaties

2.1 Uit de mutaties van de gesprekken is het volgende gebleken:

11 maart 2003

2.2 Het gesprek van 11 maart 2003 was erop gericht te achterhalen waar het verzoeker nu echt om te doen was. Dit bleek het doen van aangifte tegen zijn broer Y wegens het valselijk verstrekken van informatie aan derden te zijn. D. en S. hadden met verzoeker afgesproken dat hij hen van nadere informatie zou voorzien, waarna er een vervolgspraak zou worden gemaakt.

18 maart 2003

2.3 Op 19 maart 2003 muteerden D. en S. dat verzoeker tijdens het gesprek op 18 maart 2003 de afgesproken stukken had overhandigd, waaruit volgens verzoeker duidelijk zou moeten worden dat zijn broer Y zijn eer en goede naam had aangetast en valsheid in

geschrifte had gepleegd. Afgesproken was dat D. en S. de stukken zouden bestuderen, waarna ze na twee weken een vervolgspraak met hem zouden maken om de strafrechtelijke mogelijkheden te bespreken.

16 april 2003

2.4 In de mutatie van 16 april 2003 schreven D. en S. dat verzoeker aangifte wenste te doen van smaad/laster en van valsheid in geschrifte. Na bestudering van de stukken waren D. en S. tot de conclusie gekomen dat Y zich inderdaad schuldig had gemaakt aan smaad/laster, maar dat ter zake op 1 december 2002 te Sittard al een aangifte was opgenomen. Van valsheid in geschrifte was naar het oordeel van D. en S. echter geen sprake. Over het gesprek schreven ze dat verzoeker vond dat ze zijn zaak niet serieus namen en dat hij het idee had dat ze snel van hem af wilden zijn, nadat ze hem hun bevindingen hadden verteld. D. en S. gaven in de mutatie aan van mening te zijn dat ze zeer zorgvuldig met de zaak waren omgegaan; dat er fatsoenlijk met verzoeker was gecommuniceerd, dat hij op de bestemde procedure was gewezen indien hij het niet eens was met hun beslissing en dat ze tot de conclusie waren gekomen dat verzoeker voor de tweede keer aangifte had willen doen van hetzelfde strafbare feit, waarmee hij hen "voor zijn karretje had willen spannen".

Geluidsopnames van de gesprekken en de schriftelijke uitwerkingen daarvan

3.1 De letterlijke uitwerkingen van de gesprekken zijn bestudeerd door de Nationale ombudsman en de geluidsopnames zijn beluisterd, waarbij bleek dat de opnamen die de Nationale ombudsman had verkregen niet volledig waren. Het gesprek van 11 maart 2003 stond voor ruim 2/3 deel op band, het gesprek van 18 maart 2003 stond bijna geheel op de band en de opname van het gesprek van 16 april 2003 was vrijwel geheel niet goed overgekomen. De Nationale ombudsman achtte het niet noodzakelijk bij verzoeker (nogmaals) op dit punt terug te komen, nu uit de uitgewerkte stukken van het gesprek die wel beluisterd konden worden, bleek dat verzoekers uitwerking van de gesprekken zeer letterlijk was. De Nationale ombudsman gaat er derhalve vanuit dat ook voor de ontbrekende delen van het gesprek de schriftelijke uitwerking deugdelijk is.

11 maart 2003

3.2 Uit de beluisterde opname en uitwerking van het gesprek van 11 maart 2003 is de Nationale ombudsman gebleken dat de gesprekspartners elkaar in eerste instantie wat leken te wantrouwen. Het gesprek begon ermee dat D. en S. aangaven dat ze de buurman die verzoeker had meegenomen, liever niet bij het gesprek wilden hebben in verband met de mogelijke privacy van derden bij de aangifte, waarop de buurman na enige discussie de gespreksruimte verliet. Verzoeker heeft onder andere aan het begin van het gesprek opgemerkt dat hij inhoudelijk niet over de zaak wilde discussiëren met D. en S., maar dat hij het recht had om aangifte te doen en dat zij de plicht hadden om zijn aangifte op te

nemen.

Nadat verzoeker desgevraagd had aangegeven dat het hem erom te doen was om aangifte te doen tegen Y van valsheid in geschrifte in verband met de omgangsregeling, hebben D. en S. verzoeker kritisch en uitgebreid bevraagd over de feiten en omstandigheden op grond waarvan verzoeker dat stelde. Hierbij is onder meer gediscussieerd over de interpretatie van de uitspraak van het gerechtshof op een bepaald punt, waarbij uit de reacties van D. en S. bleek dat zij de interpretatie van verzoeker niet direct de meest voor de hand liggende vonden. Voorts is ingegaan op de andere, achterliggende en daarmee samenhangende problemen van verzoeker met Y over Z. Na enig doorvragen over wat verzoeker met zijn aangifte wilde bereiken concludeerde een van betrokken ambtenaren dat het verzoeker erom te doen was om Y een poot uit te draaien, waarbij de ambtenaar opmerkte dat dit wellicht sterk uitgedrukt was.

Verzoeker is geconfronteerd met de door een medewerker van de instelling waar Z verbleef gedane telefonische verklaring dat verzoeker een foto had gemaakt van de fax, nadat hij een map met de fax erin uit diens handen had getrokken. D. en S. suggereerden dat het hierbij zou kunnen gaan om onrechtmatig verkregen bewijs. Tijdens het gesprek is ook ter sprake geweest dat verzoeker over de problemen met Y bij de politie te Heerlen was gekomen, waar hij was doorverwezen naar Sittard. Verzoeker gaf aan dat hij geen vertrouwen had in de politie te Sittard omdat ze hem daar niet netjes hadden behandeld. Verzoeker reageerde bevestigend op de daaropvolgende opmerking van D. dat verzoeker te Kerkrade wel fatsoenlijk te woord werd gestaan, waarbij verzoeker aangaf dat hij een emotioneel mens is en dat het voor hem een hele precaire zaak betrof.

De ambtenaren hebben tijdens het gesprek herhaaldelijk aangegeven dat ze de zaak zouden voorbespreken met de officier van justitie en dat de kans bestond dat de zaak niet tot strafvervolging zou leiden.

18 maart 2003

3.3 Uit de beluisterde opname en uitwerking van het gesprek van 18 maart 2003 blijkt dat er in eerste instantie werd teruggekomen op het gesprek van 11 maart 2003. Verzoeker wees D. en S. aan het begin van het gesprek nogmaals op hun plicht een aangifte op te nemen en gaf aan dat hij het gevoel had dat hij niet werd geloofd door D. en S. en dat hij eerst met hen de discussie aan zou moeten gaan voordat ze zijn aangifte zouden opnemen. D. en S. benadrukten dat het hun erom te doen was om de feiten duidelijk te krijgen om te bezien of aan de voorwaarden van het strafbare feit was voldaan. Verder is het wegsturen van de buurman weer kort aan de orde geweest. Verder legden D. en S. verzoeker uit waarom er contact was opgenomen met de medewerker van de instelling en dat ze hebben doorgevraagd naar de herkomst van verzoekers foto van de fax omdat onrechtmatig verkregen stukken als onrechtmatig verkregen bewijs zou kunnen worden aangemerkt.

Nadat zowel de politie als verzoeker expliciet hadden verklaard niet wantrouwig te zijn tegenover de ander, begon het gesprek. Er werd met name gesproken over de door verzoeker tijdens dat gesprek overgelegde documenten; er werd doorgevraagd naar de herkomst van bepaalde documenten; er werd weer gepraat over de interpretatie van de uitspraak van het gerechtshof. Ook heeft verzoeker gesproken over een aantal oudere voorvallen die zich hadden voorgedaan in de contacten met de instelling. D. en S. hebben verzoeker duidelijk gemaakt dat ze op basis van die stukken zouden gaan beoordelen of er verder mee gegaan zou worden. Aan het einde van het gesprek informeerden D. en S. naar hoe de bezoeksregeling tot op dat moment verliep.

16 april 2003

3.4 Uit het uitgewerkte verslag van het gesprek op 16 april 2003 blijkt dat het gesprek niet heel lang heeft geduurd en dat vooral D. en S. aan het woord zijn geweest. D. en S. hebben verzoeker laten weten dat hen na bestudering van de stukken was gebleken dat er geen sprake was van valsheid in geschrifte. Wel van smaad of laster, maar dat daarvan geen aangifte werd opgenomen omdat dat in Sittard al was gebeurd.

3.5 De korpsbeheerder heeft de Nationale ombudsman in reactie op de klacht op 25 oktober 2005 laten weten bij zijn standpunt te blijven dat de klacht ongegrond is, onder verwijzing naar de overwegingen van de klachtencommissie.

3.6 In zijn reactie van 20 november 2005 gaf verzoeker aan dat het eerste gesprek naar zijn beleving geen zakelijk karakter had maar alleen ging over de interpretatie van D. en S. van de feiten, waarbij ze ook nog eens een getuige hadden weggestuurd. Verzoeker stelde in het tweede gesprek de gevraagde informatie te hebben verschaft, waarna D. en S. hem in het derde gesprek vertelden dat er weliswaar strafbare feiten waren gepleegd, maar dat die al waren behandeld in Sittard en dat ze de aangifte niet nogmaals wilden opnemen. Verzoeker is van mening dat D. en S. daarmee strafbare feiten hebben genegeerd.

Verzoeker vond het voorts onterecht dat D. en S. de zaak uitgebreid hadden onderzocht met als resultaat dat ze geen aangifte opnamen, omdat de aangifte ter zake al was opgenomen, terwijl D. en S. daarvan reeds op 11 maart 2003 op de hoogte waren.

II. Beoordeling

4. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen.

5. Door de door verzoeker gemaakte (letterlijke) uitwerking van de gesprekken en de geluidsopnamen, voor zover aanwezig, heeft de Nationale ombudsman zich een goed beeld kunnen vormen van de gesprekken.

6. Verzoeker klaagde erover dat D. en S. tijdens die gesprekken hun eigen mening op de voorgrond hadden gesteld; beloftes hadden gedaan die ze niet waren nagekomen; voortdurend discussie hadden uitgelokt; hadden geïnsinueerd dat het door hem aangedragen bewijsmateriaal onrechtmatig verkregen zou zijn; de gesprekken niet hadden geregistreerd zoals hem was beloofd; hem een onjuiste voorstelling van zaken hadden gegeven; hadden verteld dat Y strafbare feiten had gepleegd; zijn vertrouwen in de politie hadden beschadigd; hem onheus hadden bejegend door hem met wapperende handen net als een vliegtuigloods te benaderen en het doel van verzoekers aangifte hadden geformuleerd als het Y een poot uitdraaien. De Nationale ombudsman is hieromtrent het volgende gebleken.

7. Op 11 maart 2003 was het gesprek erop gericht te achterhalen waar het verzoeker om te doen was, waarbij was gebleken dat verzoeker aangifte van valsheid in geschrifte wilde doen tegen Y en dat Y verzoeker naar eigen zeggen al langer dwars zat bij de omgang met hun broer Z. Omdat D. en S. meer en andere stukken nodig hadden om te kunnen beoordelen of er inderdaad sprake kon zijn valsheid in geschrifte, hebben ze verzoeker verzocht de daarvoor benodigde stukken aan hen over te leggen, hetgeen verzoeker heeft gedaan op 18 maart 2003. Vervolgens hebben D. en S. de stukken bestudeerd, waarna ze verzoeker voor een gesprek op 16 april 2003 hadden uitgenodigd om hem de resultaten daarvan te vertellen.

8. Wat betreft de inhoud van de gesprekken merkt de Nationale ombudsman op dat D. en S. met name op 11 maart 2003 behoorlijk hebben doorgevraagd waar het verzoeker om te doen was en dat zij met hem in discussie zijn gegaan over de interpretatie van een uitspraak van het gerechtshof, die een belangrijke rol speelde bij de aangifte die verzoeker wilde doen. Uit die discussie bleek dat D. en S. de uitleg die verzoeker daaraan gaf, niet direct de meest logische vonden. De Nationale ombudsman is van mening dat de betrokken ambtenaren hierover terecht hebben doorgevraagd bij verzoeker en met hem de discussie zijn aangegaan, nu het onderwerp van discussie voor de ambtenaren van belang was om duidelijk te krijgen waar de valsheid in geschrifte uit bestond volgens verzoeker.

9. Het door D. en S. gebezigde taalgebruik jegens verzoeker tijdens de gesprekken was naar het oordeel van de Nationale ombudsman in zijn algemeenheid correct te noemen. De opmerking over het een poot uitdraaien was een opmerking die paste in de stijl van het betreffende gesprek maar ook in dat van de overige gesprekken. Hier komt nog bij dat de betrokken ambtenaar de opmerking gelijk afzwakte door daaraan toe te voegen dat het een wellicht wat te sterke uitdrukking was om de situatie te omschrijven. Voorts is de Nationale ombudsman van mening dat de door D. en S. gebruikte kwalificatie "onrechtmatig verkregen bewijs", weliswaar niet heel gelukkig gekozen was, maar dat die kwalificatie ook niet dermate onbehoorlijk was dat D. en S. die achterwege hadden behoren te laten. D. en S. hadden immers de verklaring van de medewerker van de instelling waar Z verbleef dat verzoeker de fax uit diens handen had getrokken om er vervolgens een foto van te maken. Gelet daarop was het niet vreemd dat D. en S.

daarover een opmerking hebben gemaakt tegen verzoeker.

10. Aangenomen kan worden dat D. en S. de kwestie niet met de officier van justitie hebben besproken, nu daarover niets is gemuteerd en ze ook tijdens het gesprek met verzoeker op 16 april 2003 daarover niets hebben opgemerkt. Daarmee is er echter niet direct sprake van een niet nagekomen belofte. Er was naar het oordeel van de Nationale ombudsman namelijk geen sprake van een belofte als zodanig, maar meer van gemaakte opmerkingen van meer algemene aard over het voorleggen van de zaak aan de officier. De Nationale ombudsman laat hierbij overigens buiten beschouwing of het juist is geweest, de zaak niet met de officier te bespreken. Van overige niet-nagekomen beloftes is de Nationale ombudsman niet gebleken.

11. Verzoekers andere argument op grond waarvan hij van mening was dat D. en S. hem op een negatieve wijze hadden benaderd, snijdt geen hout. Verzoekers argument dat de politie de gesprekken niet heeft geregistreerd is voor de Nationale ombudsman onnavolgbaar, nu de Nationale ombudsman zich mede baseert op de registraties van de gesprekken die de politie heeft gemuteerd (zie Bevindingen, onder 2.).

12. Het middels bewegingen provocerend benaderen van verzoeker heeft de Nationale ombudsman niet apart onderzocht. Het was immers niet direct te verwachten dat een onderzoek terzake helder zou maken welke lichaamstaal D. en S. hadden gebruikt en of bepaalde bewegingen eventueel dermate provocerend op verzoeker konden zijn overgekomen dat dit afkeurenswaardig zou kunnen zijn. Bovendien achtte de Nationale ombudsman dit klachtonderdeel van ondergeschikte betekenis, temeer nu de toonzetting van de gesprekken, voor zover dit op band te beluisteren was, niet als agressief of provocerend was aan te merken.

13. Voor de beoordeling van de drie gesprekken heeft de Nationale ombudsman de uitwerking en de geluidsopnames van de gesprekken als uitgangspunt genomen tegen de achtergrond van de door verzoeker in het bijzonder aangevoerde aandachtspunten. Gelet op hetgeen de Nationale ombudsman hiervoor ten aanzien van die punten heeft overwogen, is de Nationale ombudsman, het geheel beschouwende van mening, dat D. en S. verzoeker tijdens de drie gesprekken op een correcte en fatsoenlijke wijze hebben behandeld. Van een negatieve wijze van benaderen van verzoeker door D. en S. is de Nationale ombudsman niet gebleken, zodat er geen sprake is geweest van handelen in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Limburg Zuid, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 11 februari 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer X te A, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Limburg Zuid.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Limburg Zuid (de burgemeester van Maastricht), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Zij maakten van deze gelegenheid geen gebruik.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 11 februari 2005.
2. Het interne politieklachtdossier.
3. Reactie van de korpsbeheerder van 25 oktober 2005.
4. Reacties van verzoeker van 11 augustus en 20 november 2005.
5. De door verzoeker overgelegde geluidsopnames van een groot deel van de gesprekken en de volledige, letterlijke schriftelijke uitwerkingen van de geluidsopnames.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond